

رزم موفقیت سازمانها:

برتری سرمایه انسانی بر منابع انسانی

«انسانها منابع جدید مولد ثروت هستند، به شرط این که سرمایه انسانی به حساب آیند»

رحیم محمدی بالادزایی* | در جهان متلاطم امروزی، شرکت‌های پیشرو، بیش از هر دوره دیگری به اهمیت و توجه به کارکنان خود پی برده‌اند. آنها دریافته‌اند که چگونه می‌توان با تاکید بیشتر بر حفظ و توسعه سرمایه انسانی خود در بالاترین نقطه اقتصاد جهانی جای گرفت. سرمایه انسانی، کلیدی برای رشد اقتصادی جوامع محسوب می‌شود و یک سرمایه مهم و ضروری است که به سازمان در مسیر رشد و توسعه اقتصادی کمک می‌کند و از این نظر می‌توان آن را با سرمایه‌ها و دارایی‌های فیزیکی سازمان مقایسه کرد. انسانها منابع جدید مولد ثروت هستند، مشروط بر این که سرمایه انسانی به حساب آیند. مفهوم سرمایه انسانی، ناظر به این واقعیت است که انسانها در خود

سرمایه گذاری می‌کنند. در توضیح سرمایه انسانی آمده است که خصوصیات کیفی انسان، نوعی سرمایه به شمار می‌رود؛ زیرا این خصوصیات می‌تواند به صورت منبع درآمدهای بیشتر و یا اقتناع و رضای فراوان تر در آینده درآید. چنین سرمایه‌ای «انسانی» است؛ چرا که جزئی از انسان را تشکیل می‌دهد. اساس نظریه سرمایه انسانی این است که علت تفاوت‌های درآمدهای افراد به دلیل اختلاف در میزان بازدهی آنهاست. امروزه نظریه سرمایه انسانی، از مهم‌ترین نظریه‌های توزیع درآمد است. مؤثرترین و ارزشمندترین سرمایه در بهره‌وری، سرمایه انسانی است. این کار به کمک ابزارهایی چون آموزش، کارآموزی یا فعالیت‌هایی که بازده آنی فرد را از طریق افزایش درآمد مادام‌العمرش بالا می‌برد، صورت می‌گیرد. در واقع سرمایه انسانی، تلفیقی از ویژگی‌های ژنتیک، توانمندی‌های احراز شده، مهارت‌ها و تجربه‌های کسب شده از سوی فرد در طول زندگی است.

سرمایه انسانی، نیرویی است که در فرد فعال و توان و امکان او را برای تولید کالا و خدمتی که موجب استغنا و رفاه وی در زندگی فردی و اجتماعی می‌شود، افزایش می‌دهد. نظریه پردازان سرمایه انسانی معتقدند که سرمایه انسانی، به صورت مهارت، دانش و تخصص در افراد تجسم یافته است، سطح تولیدات، کیفیت خدمات و میزان درآمد را افزایش داده و بسیاری از تصمیم‌های آنها را در همه زمینه‌های زندگی متأثر می‌کند. سرمایه انسانی آن دسته از عوامل انسانی، شامل مهارت‌ها، توانایی‌ها، تخصص، تفکر، سلامت و... است که بر اثر سرمایه‌گذاری و برنامه ریزی در آموزش کشور، در نهاد انسان، جمع آوری شده است. به عبارت دیگر «سرمایه انسانی» یکی از پر استفاده‌ترین «استعاره»ها در اقتصاد است. این عبارت از این نظر استعاری است که ما را در فهم اینکه چرا و چگونه می‌توان در مورد کارایی انسان مانند کارایی دیگر منابع تولید، مانند

ماشین‌ها، استدلال کرد، کمک می‌کند. آن کالاها «سرمایه» نامیده می‌شوند، پس ما می‌توانیم تحلیل‌های خود را از ماشین‌ها به انسان‌ها تعمیم دهیم تا بتوانیم انتخاب‌های آنها را در زمینه افزایش کارایی و در نتیجه ثروت‌شان، درک کنیم. به طور کلی، اقتصاددانان چیزی را «سرمایه» می‌دانند که در فرآیند تولید، داشته باشد.

چند پرسش:

آیا می‌دانید سرمایه انسانی بزرگترین و با ارزش‌ترین دارایی و سرمایه هر سازمان و کشوری محسوب می‌شود؟
آیا می‌دانید در توسعه پایدار، انسان، محور توسعه شناخته می‌شود؟
آیا می‌دانید انسان هم به عنوان هدف توسعه و هم به منزله مهم‌ترین عامل توسعه در قانون توسعه پایدار مورد توجه است؟
آیا می‌دانید سرمایه انسانی تنها سرمایه‌ای